

قالب‌های بچه‌ها

زیر نظر سید عباس ترین

«دفتر کاهی» متعلق به شماست خود خود شما. از این به بعد، بهترین نوشته‌های دانش‌آموزان دبیرستانی سراسر کشور را در این بخش چاپ خواهیم کرد. شما هم می‌توانید نوشته‌هایتان را در قالب‌های متفاوت شعر، داستان، طنز، گفت‌وگو، گزارش، نثر ادبی و... به نشانی رشد جوان یا وبگاه مجله برایمان بفرستید.

سماهه اکبری / تهران

بی‌پولی

بیچاره و مظلوم
کیفم چه غریب است
در گوشه‌خانه
کز کرده، نجیب است

افسرده و بی‌جان
خرد است و خمیده

از دوره کوروش
یک سکه ندیده

نه پول جدیدی
نه پول قدیمی
تصویر خیالش
یک پول صمیمی!

مژگان غلامی / اصفهان / سوم دبیرستان

ستاره چینی

همه‌جا تاریک است
امشب می‌خواهم از آسمان چشم‌هایت

ستاره بچینم
منم و نردبان و عشق!

خط‌به‌خط

هانیه فرزاتگان / قم / اول دبیرستان

سادگی

چگونه نور خود را روی اجسام سوار می‌کند؟
سایه‌ای می‌زاید و دریچه‌ای روی پرنیان ابرها
یا آب‌های سالک خورده می‌سازد
همیشه سکوتی میان انسان و اطرافش هست
همیشه خلوتی

خلوتی تنها
به اندازه‌ی بهت جغد روی شاخه‌ای کز کرده
است
و همیشه لیوان کمیت جسم‌شدن را به آب
می‌فهماند

و عزیمت شقایق آبی پشت قورباغه خاموش
می‌ماند
هدف، دیده‌شدن نادیدنی‌هایمان است
هدف، فهمیدن دانستگی‌هایمان است
گرچه خمیره‌ی رویایی‌مان
جایی در ذهن مغموم یأس ندارد
اما بیا بیا ایمان بیاوریم
عروج انسان‌ها ابتدا باید از سادگی آغاز شود
و بی‌گمانی، آن حس کودکانه‌ای بود که
آفتاب را
از پشت پنجره بر سر سفره می‌نشانند

www.roshdmag.ir/weblog/javan
www.roshdmag.ir
e-mail:javan@roshdmag.ir

نشانی دفتر مجله: تهران، خیابان آرتشهر شمالی
پلاک ۲۶۶، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۵۸۴

مهم‌ترین ضعفی که شعر تو از آن رنج می‌برد، نداشتن انسجام است. نداشتن انسجام یعنی نبود ارتباط محکم بین حرف‌ها و جمله‌ها. در ابتدای شعر، با سوآلی ساده، تصویری شاعرانه، بکر و زیبا ارائه می‌دهی که نتیجه تلاش ذهن خلاق توست: «چگونه نور خود را روی اجسام سوار می‌کنی؟» دو سطر بعدتر اما، خبری از این تصویر و حرف‌هایی از این دست نیست و ناگهان می‌خوانیم: «همیشه سکوتی میان انسان و اطرافش هست.» فراموش نکن که شاعر قبل از هر چیز باید کاملاً به حرفی که روی کاغذ آورده است، اشراف داشته باشد و بداند که چه می‌خواسته بگوید. بعضی از سطرهای شعر تو این تصور را ایجاد می‌کند که خود تو کاملاً به این موضوع واقف نبوده‌ای یا این که نتوانسته‌ای آن را با کلمه‌های درستی روی کاغذ بیاوری. بنابراین نتیجه، خلق سطرهایی مبهم و گاه بی‌معنی شده است: «گرچه خمیره رویایی مان / جایی در ذهن مغموم یأس ندارد.»

با استعدادی که از تو در این شعر سراغ دارم، فکر می‌کنم اگر به این دو مورد با حساسیت بیشتری برخورد کنی، به زودی شعرهایی موفق‌تر از این خواهی سرود.

عارفه ابریشمی / مشهد

امروز که پشت پرده مه‌آلود اندوه نشسته‌ام، از پشت شیشه دنیای خود میان دیوار فاصله کودکمی و نوجوانی به روزهای کودکمی ام می‌نگرم. مانند کودکمی، چشم‌های معصومم را به پرندگان کوچ کرده به قلبم می‌بندم و تا دیداری دوباره با آن‌ها خداحافظی می‌کنم. اکنون من به دنیای خاطرات کودکمی آمده‌ام. اکنون آمده‌ام تا دست‌هایم را به پنجه طلایی خورشید بندم و در آبی بی‌کران مهربانی‌ها، غرق شکوه و اعجاز طبیعت شوم. اکنون آمده‌ام تا به کنار دریاچه

پاکی‌ها روم و چهره خود را در آب زلال کودکمی بینیم؛ هم‌چو کبوتری پر می‌کشم، به کنار دریاچه می‌روم...

خیلی وقت‌ها نویسندگان نوجوان و جوان فکر می‌کنند با مجموعه‌ای از تشبیه‌ها و آرایه‌ها می‌توانند شعر یا یک نوشته ادبی موفق خلق کنند. درست است که بسیاری از آثار موفق ادبی، به خصوص در حوزه شعر و نثر ادبی، از آرایه‌های ادبی بهره برده‌اند، اما این به آن معنی نیست که هر کس از این آرایه‌ها در نوشته‌اش استفاده کند، موفق خواهد بود. آرایه‌ها مثل ابزارهایی هستند که در کارگاه خلق شعر به کمک شاعر می‌آیند. هیچ نجاری بی‌خود دور و برش را پراز ابزار و وسیله نمی‌کند و تنها آن چه را که به آن نیاز دارد، به‌دست می‌گیرد.

تو هم در نوشتن نشان داده‌ای که به آرایه‌های ادبی به خوبی آشنا هستی و این می‌تواند امتیاز بزرگی در خلق نوشته‌های موفق برای تو باشد، اما مهم‌ترین نقطه ضعف تو نوشته‌ای که برای ما فرستاده‌ای استفاده بیش از حد از این آرایه‌ها و به خصوص تشبیه است. این ضعف گذشته از این که ذهن را خسته و از موضوع اصلی منحرف می‌کند، موجب تصنیف شدن نوشته‌ات هم شده است. اگر هم در نوشته‌ات علاقه‌مند به استفاده از تشبیه و استعاره هستی، سعی کن در این حوزه دست به تجربه‌های تازه بزنی و از تکرار ترکیب‌ها و تشبیه‌هایی که پیش از تو بارها مورد استفاده قرار گرفته‌اند، دوری کنی.

حتی پیشنهاد می‌کنم برای مدتی سعی کنی حرف‌هایت را به زبان خود خود خودت، یعنی ساده و صمیمی روی کاغذ بیاوری و حرف‌هایی را که به ذهنت می‌رسد، بدون این که به فکر آراستنشان باشی، بیان کنی.